

POKYNY A INFORMÁCIE PRE ÚČASTNÍKOV MPS-HBR-4/2023

Náplňou MPS-HBR-4/2023 je hydrobiologický rozbor vzoriek pitnej vody. Každý účastník MPS si prevezme podľa prihlášky jednotlivé vzorky. **Ide o živé vzorky vody a preto ich je potrebné skladovať počas transportu ako aj do začiatku analýzy v tme a pri teplote 5 ± 3 °C.**

Rozborový list ako aj pokyny a informácie k MPS sú uverejnené na webovej stránke VÚVH: www.vuvh.sk/?lid=3. Pre zapísanie výsledkov bol pripravený excelovský súbor (RL_HBR_2304) zahŕňajúci 2 vzorky. **Vzorka č. 1** pre analyzovaný ukazovateľ: **abiosestón**. **Vzorka č. 2** pre analyzované ukazovatele: **živé organizmy a mŕtve organizmy**.

Pri spracovaní vzoriek MPS sa postupuje rovnakým spôsobom ako pri bežných vzorkách, analyzovaných vo vašom laboratóriu (pokiaľ to nie je uvedené v pokynoch inak) a v súlade so správnou laboratórnou praxou vrátane požiadaviek na bezpečnosť. Vybrané ukazovatele môžu byť pripravené vo viacerých koncentráciách, preto **vždy uvádzajte v rozborovom liste aj čísla vzorkovníc**.

Vzorky je nutné spracovať dňa 19. 4. 2023.

1. Vzorka č. 1 (250 ml plastová vzorkovnica)/analyzovaný ukazovateľ: abiosestón

Výsledkom stanovenia bude pokryvnosť zorného poľa abiosestónom, vyjadrená v percentách. Pri analýze daného ukazovateľa postupujte podľa postupu v STN 75 7712:2000, STN 75 7712/Z1:2009.

2. Vzorka č. 2 (250 ml plastová vzorkovnica)/analyzované ukazovatele: živé organizmy, mŕtve organizmy.

Pre určenie živých a mŕtvych organizmov, t. j. na rozlíšenie ich fyziologického stavu postupujte podľa postupu uvedeného v STN 75 7711:2000 (STN 75 7711/Z1:2009, STN 75 7711/Z2: 2012), kap. 3.6.2. Výsledkom stanovenia bude počet živých a počet mŕtvych organizmov v 1 ml vzorky (jedince/ml).

Mikromycéty, vláknité baktérie, železité a mangánové baktérie sa v danej vzorke nestanovujú!!! Organizmy, ktorých bunky sú menšie ako 3 µm nepočítajte a rovnako nepočítajte bunky siníc/cyanobaktérii!!! Pri výskyte cenóbií, kolónií, resp. vlákien postupujte pri kvantitatívnom stanovení podľa definície jedinca uvedeného v STN 75 7711:2000, kap. 3.6.1. V prípade výskytu rozsievok tvoriacich kolónie (napr. *Asterionella formosa*, *Nitzschia fruticosa*, *Fragilaria* spp., *Aulacoseira* spp., *Cyclotella* spp., *Achnanthes* spp., *Stephanodiscus* spp. a iné) **jednotlivé bunky kolónie považujte za jedinca**. Prázdne schránky organizmov (napr. rozsievok) nepočítajte, sú súčasťou abiosestónu.

V prípade výskytu organizmov uveďte v rozborovom liste aj 10 najpočetnejších taxónov determinovaných v danej vzorke, poradie pri ich zápise zvolte od najpočetnejšieho taxónu. Zároveň uveďte pre každý taxón jeho fyziologický stav.

3. Zapísanie a zasielanie výsledkov: POZOR ZMENA!

Z webovej stránky VÚVH si rozborový list s označením **RL_HBR_2304** uložte do svojho PC pod názvom: **RL_HBR_2304_xx.xx**, pričom posledné štvorčíslenie je evidenčné číslo Vášho laboratória (napr. pri Vašom evidenčnom čísle 85.02 bude názov: RL_HBR_2304_85.02).

Vaše výsledky posielajte len elektronickou poštou a to v dvoch dokumentoch s rovnakým názvom: RL_HBR_2304_xx.xx, (kde xx.xx je evidenčné číslo Vášho laboratória), jeden v pdf formáte (1) a druhý v excelovskom formáte (xlsx) (2) na mailovú adresu: gabriela.horvathova@vuvh.sk

- 1) Autorizovaný rozborový list (pečiatka a podpis), naskenovaný a zaslaný v pdf formáte.**
- 2) Dôsledne vyplnený rozborový list v programe Microsoft Excel (xlsx).**

Dôvodom tejto zmeny je testovanie systému elektronického spracovania výsledkov MPS. Vopred ďakujeme za akceptovanie našich požiadaviek.

4. Upozorňujeme laboratóriá, že rozborové listy s výsledkami, ktoré nebudú riadne vyplnené, podpísané príslušným zodpovedným pracovníkom a opečiatkované nebudú zaradené do vyhodnotenia. Výsledky zaslané po termíne uzávierky nemožno zaradiť do celkového hodnotenia (rozhoduje dátum zaslania e-mailu). Zasláním výsledkov laboratórium potvrdzuje, že celý rozbor bol vykonaný v danom laboratóriu!

5. Ak sa v záznamoch **zistí chyba a vykonávajú sa opravy**, musia sa prijať opatrenia na identifikáciu zmeny: dátum úpravy, identifikáciu osôb prevádzajúcich zmenu a zabránenie straty pôvodných dát (STN EN ISO/IEC 17043:2010, kap. 5.13.2.3). Korektná zmena/oprava záznamu (výsledku) znamená, že pôvodný záznam sa neprepisuje ani nebieli, ale sa preškrtnie a vedľa sa napíše nový záznam. Ten musí byť opatrený dátumom, kedy bola zmena urobená a podpisom osoby (čitateľne), ktorá zmenu vykonala. Bez týchto náležitostí opravený výsledok nebude akceptovaný.

6. Výber a použitie výsledkov skúšok spôsobilosti je uvedený v EN ISO/IEC 17043:2010, príloha C. Požiadavky pre akreditačné orgány týkajúce sa použitia skúšok spôsobilosti stanovuje STN EN ISO/IEC 17011:2004 (kap. 7.15.). V zmysle normy EN ISO/IEC 17043:2010, kap. 4.10.4 môže regulačný orgán vo výnimočných prípadoch požadovať priame poskytnutie výsledkov od organizátora PSS. Zainteresovaní účastníci musia byť o tejto skutočnosti oboznámení písomne.

7. Účastníci, v súlade s EN ISO/IEC 17043:2010 (kap. 4.10.2) majú možnosť vzdať sa dobrovoľne dôvernosti, napr. za účelom diskusie a vzájomnej pomoci.

8. **Výsledky zašlite do 10. 5. 2023.** Žiadame o **dodržanie termínov zaslania výsledkov!** **Vždy uvádzajte evidenčné číslo laboratória** (uvádzané v prihláškach). **Výsledky zaslané po termíne (dátum zaslania e-mailu) nebudú zaradené do vyhodnotenia!**

9. Referenčné hodnoty kvantitatívnych stanovení a interval vyhovujúcich výsledkov z daného kola MPS budú uverejnené na webovej stránke VÚVH do **9. 6. 2023**, čo slúži na rýchlu informáciu o predbežných výsledkoch MPS.

10. **Osvedčenie a záverečná správa** Vám budú zaslané e-mailom do **23. 6. 2023** – len po uhradení faktúry.

11. Všetky výsledky a relevantné informácie týkajúce sa vyhodnotenia MPS budú uvedené v záverečnej správe z tejto MPS. Účastníci MPS majú vždy možnosť individuálnej konzultácie ohľadom MPS mailom, telefonicky alebo osobne po dohode s príslušnými zodpovednými pracovníkmi. Všetky aktuálne informácie ohľadom MPS budú včas uvedené na internetovej stránke VÚVH – www.vuvh.sk

12. **Náklady** za objednané vzorky Vám budú fakturované podľa cenníka **aj v prípade, že ich laboratórium neprevezme.**

13. Pri problémoch alebo nejasnostiach týkajúcich sa MPS neváhajte a zavolajte na t. č.: 02/59343465; 02/59343286, prípadne píšete na e-mail adresu: gabriela.horvathova@vuvh.sk

Prehľad plánovaných termínov MPS-HBR-9/2022:

Odoslanie prihlášky	24. 3. 2023
Prevzatie vzoriek	18. 4. 2023
Spracovanie vzoriek	19. 4. 2023
Odoslanie výsledkov	10. 5. 2023
Uverejnenie referenčných hodnôt na webovej stránke	9. 6. 2023
Zaslanie záverečnej správy	23. 6. 2023